

4) Ydelse af lån til oprettelse af laboratorier samt til fornyelse og modernisering af eksisterende laboratoriers inventar og tekniske udstyr.

5) Ydelse af stipendier til filmkunstnere og filmteknikere.

Stk. 3. Ministeren for kulturelle anliggender kan i særlige tilfælde godkende, at der af fondens midler ydes støtte til andre formål end de i stk. 1 og 2 omhandlede til gavn for dansk film.

§ 7. Filmfonden ledes af en administrator, som udpeges af ministeren for kulturelle anliggender. Administrator udpeges for en treårig periode. Hans ansvar er udelukkende af administrativ karakter. Administrators opgave er at samordne filmproduktionsrådets aktiviteter samt administrere dets beslutninger.

§ 8. Der oprettes et filmproduktionsråd, som har til opgave at fordele filmfondens midler efter de i § 6 opstillede retningslinjer.

Stk. 2. Filmproduktionsrådet består af tre medlemmer, som udpeges af ministeren for kulturelle anliggender. For hvert medlem udpeges en suppleant. Blandt medlemmerne udpeger ministeren rådets formand. Samtlige beskikkelser gælder for et tidsrum af 1 år.

Stk. 3. Med hensyn til § 6, stk. 2, 2-3, vil støtte og lån kunne ydes, når blot ét medlem af filmproduktionsrådet finder det rimeligt.

KAPITEL 2: *Filmdistribution.*

§ 9. Ret til at udleje og fremvise film har enhver, der opfylder næringslovens bestemmelser om ret til at drive erhvervsvirksomhed.

§ 10. Til fremme af filmkulturen i Danmark oprettes en statslig filmcentral.

§ 11. Filmcentralen etableres gennem en folketingsbevilling og oprettholdes dels gennem årlige bevillinger på finansloven, dels gennem lejendtgæfter.

§ 12. Af filmcentralens midler afholdes de med centralens administration, med filmmuseet samt med filmdistributionsrådets virksomhed forbundne udgifter.

Stk. 2. Herudover anvendes centralens midler efter bestemmelse af filmdistributionsrådet til følgende formål:

- 1) Distribution af danske film.
- 2) Indkøb og distribution af kunstneriske og oplysende udenlandske film.
- 3) Indkøb og udlejning af filmfremvisningsmateriale.
- 4) Støtte til oplysende arbejde omkring film.
- 5) Ydelse af støtte til danske films deltagelse ved udenlandske filmfestivaler.
- 6) Ydelse af lån til oprettelse af biografer samt til fornyelse eller modernisering af eksisterende biografers inventar og tekniske udstyr.

Stk. 3. Ministeren for kulturelle anliggender kan i særlige tilfælde godkende, at der af filmcentralens midler ydes støtte til andre formål end de i stk. 1 og 2 omhandlede til gavn for dansk film.

§ 13. Filmcentralen ledes af en administrator, som udpeges af ministeren for kulturelle anliggender. Administrator udpeges for en treårig periode. Hans ansvar er udelukkende af administrativ karakter. Administrators opgave er at samordne filmdistributionsrådets aktiviteter samt administrere dets beslutninger.

§ 14. Der oprettes et filmdistributionsråd, som har til opgave at fordele filmcentralens midler efter de i § 12 opstillede retningslinjer.

Stk. 2. Filmdistributionsrådet består af tre medlemmer, som udpeges af ministeren for kulturelle anliggender. For hvert medlem udpeges en suppleant. Blandt medlemmerne udpeger ministeren rådets formand. Samtlige beskikkelser gælder for et tidsrum af 1 år.

Stk. 3. Med hensyn til § 12, stk. 2, 1-2 kan indkøb og distribution af film finde sted, når blot et medlem af filmdistributionsrådet finder det rimeligt.

§ 15. Statens filmmuseum har til opgave at sikre bevarelsen af film, filmbilleder og andet materiale vedrørende film, at indsamle og udlåne filmlitteratur og at udbrede kendskabet til filmens historie, bl. a. ved forevisning af film.

§ 16. Af enhver dansk film, som forevises offentligt, skal producenten på begæring af statens filmmuseum aflevere en ubrugt kopi samt et fuldstændigt sæt af de til reklamebrug fremstillede billeder af filmen mod godtgørelse af udgifterne ved fremstillingen af kopi og billeder.

Stk. 2. Negativer til danske film, der har været forevist offentligt, må ikke tilintetgøres, forinden de vederlagsfrit har været tilbudt museet og dette har erklæret ikke at ville overtage dem.

Stk. 3. De omhandlede kopier, billeder og negativer må ikke udnyttes forretningsmæssigt af museet.

Stk. 4. Ministeren for kulturelle anliggender fastsætter de nærmere bestemmelser vedrørende afleveringspligten.

KAPITEL 3: *Forskellige bestemmelser:*

§ 17. Ministeren for kulturelle anliggender kan bestemme, at en del af forevisningstiden i biograferne skal anvendes til forevisning af film, der tjener til oplysningens fremme. Ministeren afgør, om en film kan anses for at tjene til oplysningens fremme.

§ 18. Skoler og sammenslutninger, der til hovedformål har folkeoplysningens fremme, skal have adgang til uden for de tider, biografen benyttes til almindelige forestillinger, at få den overladt til forevisning af film i undervisningens og oplysningens tjeneste.

Stk. 2. For benyttelsen af lokalerne ydes der indehaveren dækning for deres positive udgifter.

Stk. 3. Spørgsmålet om, hvilke skoler og sammenslutninger og hvilke film, der omfattes af bestemmelsen i stk. 1, og hvilken godtgørelse der tilkommer indehaverne efter bestemmelsen i stk. 2, kan indbringes for amtmanden (i København politidirektøren).

§ 19. Ved danske film forstås i denne lov film, som er optaget for her i landet bosatte danske statsborgere eller for danske selskabers eller institutioners regning for udelukkende dansk kapital og med overvejende dansk kunstnerisk og teknisk personale. Den endelige administrative afgørelse af, om en film er dansk, træffes af ministeren for kulturelle anliggender eller den, som han bemyndiger til at træffe afgørelse herom.

Stk. 2. Efter nærmere bestemmelser fastsat af ministeren for kulturelle anliggender kan med danske film sidestilles film, der er optaget ved et økonomisk og kunstnerisk samarbejde mellem på den ene side filmproducenter, der er her i landet bosatte danske statsborgere, eller danske selskaber og institutioner og på den anden udenlandske filmproducenter.

§ 20. Loven, der også gælder for Færøerne og Grønland, vil være at optage til revision senest tre år efter dens ikrafttrædelsesdato.

Den 25. november 1968

Børnefilmnævnet

Sekretær i børnefilmnævnet Mogens Elvius redegør her for nævnets ønsker i forbindelse med lovrevisionen og gør det bl. a. ved at pege på nævnets nuværende meget svævende status, hvor forholdet til filmfondens bestyrelse og kortfilmrådet er helt uafklaret.

Det danske børnefilmnævn, der er nedsat af ministeren for kulturelle anliggender, har fungeret siden 1955, men er ikke i den gældende lov om film og biografer. Nævnet skrev derfor til kulturministeriet d. 30. september 1969:

»I forbindelse med den forestående revision af lov af 21. maj 1964 om film og biografer tillader børnefilmnævnet sig at henstille til ministeriet for kulturelle anliggender, at børnefilmnævnet placeres i loven med præcisering af dets stilling og funktion.«

Børnefilmnævnets funktion er angivet i kommissoriet fra 1968:

»Det danske børnefilmnævn har til opgave at følge det arbejde, der fra forskellig side udfoldes på børnefilmmrådet i Danmark og kan fremkomme med forslag til fremme og koordinering af dette arbejde. Nævnet er af ministeriet for kulturelle anliggender bemyndiget til at træffe endelig afgørelse i sager vedrørende afgiftsfritagelse for børnefilm og skal iøvrigt virke som konsultativt organ for ministeriet for kulturelle anliggender og andre offentlige myndigheder vedrørende børnefilms spørgsmål. Nævnet deltager desuden i det nordiske samarbejde på børnefilmmrådet og holder sig orienteret om og deltager i de internationale bestræbelser for at fremme børnefilmarbejdet.«

Mens nævnet i bekendtgørelse af 11. marts 1968 har klar bemyndigelse fra kulturministeriet til at fritage udenlandske børnefilm for billetafgift, hvis de skønnes særlig egnede for børn under 12 år, er det ikke præciseret i lov eller bekendtgørelse, hvordan børnefilmnævnets kompetence er i forhold til filmfondsbestyrelse og kortfilmråd. Siden 1969 har begge oversendt børnefilmsager til nævnets udtalelse, men formelt har udtalelserne kun vejledende karakter. Til-

fælde hvor børnefilmnævnets indstilling og f. eks. filmfondsbestyrelsens vedtagelser strider mod hinanden er ikke utænkelige, blandt andet fordi der ikke er skabt klarhed over, hvor langt de to instansers interesser forløber parallelt. Børnefilmnævnet ønsker derfor en afklaring i den kommende filmlov svarende til præciseringen af biografrådets og filmrådets kompetence.

Børnefilmnævnet har fundet det uhensigtsmæssigt, at det nuværende lovmønster for filmproduktion i bedste fald tildeler nævnet en godkendende eller afvisende rolle, mens dets muligheder er små for reelt at fremme produktionen af gode børnefilm som igangsætter, koordinator eller konsultativt organ.

Under et samråd med ministeren fornylig aftaltes det, at nævnet snarest skulle fremkomme med mere præcise forslag til en fremtidig ordning. Med henblik herpå stiller børnefilmnævnet store forventninger til et fællesmøde, som formanden for kortfilmrådet i april har fremsat forslag om. Børnefilmnævnet tilsluttede sig umiddelbart tanken og anmodede om, at man snarest samlede de instanser, som er involveret i den offentlige børnefilmpolitik: Børnefilmnævnet, Danmarks Radio børne- og ungdomsafdeling, Filmfonden, Kortfilmrådet og Statens Filmcentral. Nævnet håber, at det gennem drøftelser mellem disse parter vil være muligt at nå frem til en fælles holdning og udforme konkrete forslag til den kommende lov, der kan medføre en afgørende forbedring i børnefilmsituationen. Der hersker stor mangel på gode børnefilm – både til biografernes repertoire og til de forskellige former for ikke-kommercielle forevisninger. I nævnet er repræsenteret sagkundskab og aktiv interesse for spørgsmålet, og det må undersøges, hvordan der mere direkte kan trækkes på denne arbejdskraft både til fremskaffelse af udenlandske børnefilm og til ophjælpning af en produktion af danske kvalitetsfilm for børn.

Oppositionen:

Regeringens forslag til revision af filmloven må formodes at ville basere sig på visse principper som findes i det materiale, man her har indhentet hos de forskellige relevante institutioner.

Det endelige forslag kender vi af gode grunde endnu ikke, men for ligesom at foregribe den debat, der vil finde sted på Christiansborg, bringer vi her nogle af de ideer som oppositionen vil forhandle på. (Ved en beklagelig redaktionel misforståelse er det ikke lykkedes, at få Socialistisk Folkeparti med i denne sammenhæng.)

Socialdemokratiet:

Ændring af Filmfonden

Af Niels Matthiasen, MF

Loven om film og biografer skal til fornyelse i den kommende folketingssamling, og allerede nu er diskussionen begyndt om, hvilke ændringer, der skal ske i forbindelse med loven.

I sommeren 1969 vedtog Socialdemokratiet et arbejdsprogram, i hvilket filmen har sit særlige afsnit. Stort set må dette være retningsgivende for, hvilke ønsker Socialdemokratiet har ved filmlovens revision.

Det er imidlertid min fornemmelse, at der i forbindelse med film i videste forstand er en udvikling i gang, hvor en række tilvante begreber vil blive afgørende ændret. Ved en revision af den gældende filmlov, er det min opfattelse, at man bør søge at udvide filmbegrebet således, at det kommer til at omfatte alle visuelle og audiovisuelle kunstarter.

Først og fremmest er det nødvendigt at se på filmproduktionen under ét. Den almindelige filmproduktion, som er

beregnet til biografdistribution, er i de senere år gået tilbage på bekostning af TV. I fremtiden vil vægten komme til at ligge på en filmproduktion, som enten udelukkende skabes for TV eller til TV og som almindelig filmdistribution. Dette vil betyde en ændring i en lang række tilvante forestillinger og vil kunne få afgørende indflydelse på en ny filmlov i det øjeblik, man anerkender tankegangen.

Filmskolens hidtidige arbejdsgrundlag må udvides, og det vil betyde et langt stærkere samarbejde mellem teater og film om skuespilleruddannelsen. Det har måske været en væsentlig mangel, at filmuddannelsen i alt for høj grad har specialiseret sig. Man har ikke i Danmark som på adskillige film-skoler i udlandet etableret en fælles uddannelse for alle, der er involveret i filmproduktion, det være sig ikke bare instruktører og skuespillere men alle former for medarbejdere, som står bag den færdige film.

Det vil ikke være nogen overraskelse, at et andet væsentligt spørgsmål ved lovens revision vil blive filmfondens placering i fremtiden. Der er næppe nogen tvivl om, at filmfonden i dens nuværende form bør ændres på baggrund af de hidtidige erfaringer. Selv om fonden i vidt omfang har virket efter sin hensigt, og man har kunnet konstatere et stigende kunstnerisk niveau efter at den nuværende filmstøtteordning er oprettet, må det erkendes, at de rent kommercielle interesser i branchen fortsat har domineret dansk film.

Spørgsmålet er, om man ikke samtidig med, at man indfører en tabsudligning for kunstnerisk værdifulde film eller for bemærkelsesværdig gode intentioner, bør lade finansieringen heraf ske over skatterne, således at der under kulturministeriet optages et bestemt beløb på finansloven på grundlag af en indstilling fra filmfonden. Dennes styrelse må naturligvis sikres uafhængighed af brancheinteresser, og den må støttes af en række rådgivende underudvalg, hvis funktionstid må begrænses til 2 eller 3 år i lighed med statens kunstfond. Medlemmer af disse udvalg må i denne periode ikke selv være beskæftiget med filmproduktion.

Fonden bør også have mulighed for at optræde som selvstændig producent, således at det sikres, at gode intentioner eller noget talent ikke spildes, fordi produktionsmuligheder mangler.

Nogle vil måske frygte, at det private initiativ vil blive knust under statens. Indtil nu har der dog oftest mere været tale om, at det private initiativ har været erstattet af det tilfældige initiativ, så ulykken var vel til at bære.

Meningen er imidlertid ikke, at staten skal dirigere eller bestemme, men den skal skabe muligheden for den kunstneriske udfoldelse, som ikke findes på et privat monopoliseret filmmarked.

Socialdemokratiets kulturudvalg:

Fri næring, biografstøtte, filmklubstøtte, maskinstation og fjernelse af brancherepræsentanter

1. Den gældende lov om film og biografer har som grundsynspunkt at filmkunsten er en så væsentlig bestanddel af vort kulturliv, at det er en opgave for samfundet at skabe forudsætninger for, at filmkunsten kan udfolde sig. Det gælder både, når det drejer sig om filmproduktion og formidling af film som kunstart. Når loven tagés op til revision, bør den ændres i overensstemmelse